

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Straff för deltagande i en terroristorganisation (Ds 2022:6)

Göteborgs tingsrätt har granskat den remitterade promemorian utifrån de utgångspunkter och intressen som tingsrätten och de allmänna domstolarna särskilt har att beakta. Tingsrätten har med undantag för nedanstående synpunkter inte något att invända mot förslagen.

Deltagandebrottets avgränsning

I promemorian anges att det nya brottet deltagande i en terroristorganisation ska vara ett s.k. perdurerande brott. Det föreslagna straffbara området förefaller vara vidsträckt. Enligt tingsrätten framstår det i någon mån som oklart var gränsen mellan det som inte är straffbart och det som är straffbart går, såväl när det gäller när ett brott påbörjas som när det avslutas. Exempelvis anges i promemorian att åsiktsuttryckande eller sympatityttringar, som inte utgör propaganda, inte utgör ett deltagandebrott. Tingsrätten uppfattar detta som att propagandayttringar kan utgöra ett deltagandebrott. Det utvecklas emellertid inte närmare hur bedömningen ska göras av när straffria yttringar övergår till att vara propaganda eller i vilket skede – när ett agerande bedömts utgöra propaganda och därmed ett deltagandebrott – brottet kan anses avslutat. Även om visst utrymme bör lämnas till tillämpningen anser tingsrätten att det skulle vara fördelaktigt med ytterligare klargöranden av var gränsen går för när ett deltagandebrott inleds respektive avslutas.

Straffskalan för grovt brott

I promemorian föreslås en särskild straffskala för det grova brottet då det kan konstateras att det inte bara rör sig om en central roll utan att gärningsmannen har lett organisationen. Det framhålls att den valda konstruktionen med en särskild straffskala som går utöver den ordinarie straffskalan för en viss rubricering av ett brott inte är helt främmande, med hänvisning till bestämmelsen om egenmäktighet vid förhandling med främmande makt i 19 kap. 4 § brottsbalken. Tingsrätten noterar att den angivna bestämmelsen gör skillnad på om Sverige var i krig vid tiden för gärningen eller inte, vilket föranleder bedömning enligt olika

straffskalor. Ett möjligt alternativ till den lösning som föreslås i promemorian skulle enligt tingsrätten kunna vara att, som på senare år gjorts för andra brotts typer (exempelvis misshandel och narkotikabrott), gradindela med ytterligare ett allvarligare steg utöver det grova brottet. Ett annat alternativ skulle kunna vara att låta straffet för grovt brott vara fängelse i lägst två och högst 15 år, men särskilt ange i lagtexten att ledande av terroristorganisation är särskilt försvårande.

Konsekvenser

Tingsrätten instämmer i bedömningen att de föreslagna ändringarna kan förväntas medföra kostnadsökningar för de allmänna domstolarna. I sig bör dessa kostnadsökningar rimligen, som anges i promemorian, kunna finansieras inom ramen för befintliga anslag. Med hänsyn till att ett flertal förslag lagts på det kriminalpolitiska området under senare år vill tingsrätten emellertid betona vikten av att beakta mindre kostnadskrävande reformer på aggregerad nivå. Det finns annars en betydande risk att reformer som var för sig framstår som begränsade till sin omfattning sammantaget leder till en ökning av arbetsbelastningen på ett sätt som negativt påverkar möjligheten för domstolarna att klara sitt uppdrag.

I handläggningen har deltagit chefsrådmannen Anne Rapp och rådmannen David Longum Caldevik

Anne Rapp

David Longum Caldevik